אונגעפירט פונ'ם לערער פאַרבאַנד פון די אידישע וועלטלאכע שולן אין וויניפעג

מאַני־לייב

צווישן די לייענער און ליבהאָבער פון דער נייער אידישער ליטעראַטור ווערט איצט געפייערט א יום־טוב לכבוד מאַני־לייבס 25 יאָריקער ליטעראַרישער ארבעט.

די קינדער פון די אידישע שולן קאָנען גוט דעם ליבן און אינטערעסאַנטן דיכטער. ניט איין קינד האָט מיט פאַרכאַפּטן אָטעם זיך צוגעהערט צו דאָס ווערט אזוי שיין דערציילט אין זיין באַלאַדע "בלימעלאַך־קרענצעלאַך". און ווער געדיינקט דאָס ניט מאַני־לייבס "גזלנים"! איז דען מעגלאַך צו פאַרגעסן יענע שרעקלאַכע גזלנים־ברידער, וואָס האָבן געוואוינט אין פאַרוואָרפענעם וואַלד. אין א שרעקלאַכער הייל און זענען געווען מער ענלאַך צו חיות ווי צו מענשן. וועלכעס קינד האָט דאָס ניט געציטערט לייענענדיק די שורות און וועלכע עס ווערט דערציילט ווי אין וואַלד טראָגן זיך ארום קולות, שרעקלאַכע קולות פון וויינענדיקע קינדער. און, אז מען הויבט אָן, קינדער, דערציילן ווייטער ווי דער גזלן לאָזט זיך ארויס זוכן דאָס וויינענדיקע קינד, קינדער אָנגעצונדן פון נייגעריקייט און שרעק, עפענען מויל און אויגן, ערנסט און נערוועז. ערשט, אז דער לערער קומט צו צו דעם ארט וואו דערט זיך וואָס פאַרא ביטערן סוף דער קינדער־כאַפּער, דער גזלן האָט, ערשט דאַן אָטעמען קינדער אָפּ, ווי מ'וואָלט זיי א שווערן שטיין פון אַראָפּגענומען.

"בלימעלאַך קרענצעלאַך מאָלט אויף די שויבן דער פראָסט און אין דער ווינט אזוי וואָיענדיק בלאָזט"... ווי שיין מאַני לייב דערציילט זיינע מעשה'לאַך! וויפל וואַרימקייט ער ברענגט אַריין אין די הערצער פון יונגע לעזער!

אָבער ניט נאָר וואַרימקייט און דורשט צו הערן מעשה'לאַך, ניט נאָר און קינדערשע טרערן רופן ארויס מאַני לייבס לידער. זיין "ליד פון " ווערט אין די אידישע שולן געזונגען מיט קינדערשער פרייד, מיט וואָס דערמאָנט פעלדער מיט זון באַנאָסן, פרייד פון א לייכטן און זומער־רעגן . . .

און "אינגל ציגל כוואַט"! וועלכער אינגל וואָס לערנט נאָר אין א ער שול האָט ניט געלייענט די וואונדערלאַכע מעשה וועגן דעם אינגל. מיט אים האָט געטראָפן, וועגן דעם פּריצל אויפ'ן פייערדיקן פערד. דעם כשוף־רינגעלע.

נאָר ווייניק מעשה'לאַך זיינען אזוי באַקאַנט און באַליבט געוואָרן אידישע קינדער ווי מאַני־לייבס "אינגל ציגל כוואַט".

מאַני לייב האָט אויך זייער א סך געשריבן פאַר עלטערע. זיינע לי־ילן זיך אין די טויזנטער. מאַני־לייב ארבעט בכלל זייער א סך.

א גאַנצן טאָג באַשעפטיקט ביי קאָמאַשנשטעפּעריי, בלייבן אים אי־בלויז די אָוונטן צו שרייבן. היינט, צום 25 יאָריקן יובילייִ פון זיין לי־רישער שאַפונג, לאָמיר איבערשיקן אונזער ליבן דיכטער הארציקע און וואונשן פון ווייטערדיקער ארבעט פאַר דער אידישער ליטעראַטור דער פרייד פון זיינע יונגע לעזער.

קומענדיקן פרייטאָג וועט געדרוקט ווערן אינ'ם "קינדער ווינקל" לייבס "אינגל־ציגל כוואַט".

ש. ר—ט.

פון וואָך צו וואָך

מיישעלע, חנה'לע, ארעלע, פיי־געלע, שיינדעלע דבורה'לע . . .

ווי קומט עס וואָס די אידן וואָס שטאַמען פון ליטע רופן זיך איינער דעם 2טן מיט ליבלאַכע פאַרקלענערונגס נעמען? איר קומט אריין אין א שטוב און הערט ווי מען רופט עמיצן א משה'לען, א פייגעלען ארויס פון א צווייטן צימער. איר דערוואַרט, אז אָט־אָט וועט עס ארויסקריכן א נפש'ל: פון נעזל רינט... אויפ'ן סמנים פון דער לעצטער צוקערקע (קענדי) ... מיט'ן פינגער אין מויל... אָבער ווי דערשטוינט ווערט איר ווען אויפ'ן רוף משה'לע" קומט ארויס א מאַן אין די 70ער יאָרן, מיט א לאַנגער גרויער באָרד, מיט א ספר אין האַנט... דאָס קומט פון דעם, וואָס איין פאָלק האָט תמיד א השפעה (ווירקונג) אויף א צווייט, ווען מען לעבט יאָרן אין שכנות. די ליטווינער זיינען א גוטמוטיק פאָלק. די ליטווישע שפּראַך פאַרמאָגט אפילו ניט קיין ווערטער אויף אויסצודריקן גראָבקייטן. פאַרקערט די שפּראַך איז זייער רייך אין ווערטער וואָס דריקן אויס די צאַרטסטע געפילן. די שפּראַך איז רייך אין ליבלאַכע און פאַרקלענערונגס נעמען. אָט די ווייכקייט און ליבלאַכקייט האָט געהאַט א השפעה אויף אונזער שפּראַך. דערפאַר וועט איר הערן ווי א אידישע מאַמע אין ליטע זינגט פאַרוויגנדיק א קינד:

אי לע ליו לע ליולינקע!
שלאָף זשע שלאָף מיין גדולה'נקע,
קינדעלע מיין ריינינקע,
קינדעלע מיין שיינינקע,
שלאָפנקע, ניט וויינינקע,
פּאַצינקע אליינינקע,
שלאָף זשע שלאָף מיין טייערינקע,
זיסינקע און ליבינקע,
טעכטעריל דו גוטינקע... א. א. וו.
(איבעראַכטאַג וועגן די ליטווינער)

קינדער, איר האָט א טבע צו לאַכן

קינדער, איר האָט א טבע צו לאַכן. לאַכן איז געזונט, דאָקטוירים הייסן לאַכן, זאָגט אונז שלום עליכם. לאַכט איר אָבער קינדער צו אָפּט און צו גיך. דאָס קומט פון דעם זאָרגלאָזן, זאַטן, רואיקן לעבן, וואָס איר, קינדער, לעבט. אז עס וועט אַמאָל קומען א צייט, ווען אַלע מענשן, אויך דערוואַקסענע, וועלן לעבן א זאָרגלאָזן, זאַטן, רואיקן לעבן וועלן זיי אויך משמעות פריידיקער, געזונטער. אָפטער לאַכן, ווייל פול וועט זיין דאָס לעבן מיט פרייד און גליק. אָבער לאַכן צו גיך טויג ניט. אָט איז מיר אויסגעקומען צו זעען אין גאַס אזא סצענע: שטייט א פרוי און רעדט אויף א פוילישן דיאַלעקט, שטייען איניקע קינדערלאַך ארום און קייכן זיך פאַר געלעכטער... קינדער לאַכן אויך אָפט פון רוסישע נעמען. ווייסט איר דאָך קינדער, אז פונקט אזוי קאָן מאָדנע קלינגען פאַר אַן אייראָפּייער קינד אזא נאָמען ווי ד ז ש א. "עפּעס אזוי קורץ, ניט אהין און ניט אהער" — וואָלטן זיי דאָרט געזאָגט. ניטאָ וואָס צו לאַכן פון נעמען. געהערט אויף אייער לעבן א נאָמען: שאָקאָלאַד... און גוט איז עס דאָך, ניט אמת?

אזוי איז גאָר ניטאָ קיין שפּאַסיקעס אין א דיאַלעקט. ווען א סקאָטש אָדער ענגלישער קומט אין א ליטע, וואָלטן די קינדער דאָרטן פאַרגאַנגען אין קייכן זיך פון זיין רעדן אונטער'ן נאָז, זייענדיק צווישן די ציינער, ניט באַוועגנדיק די ליפּן... געוויינט זיך ניט צו לאַכן צו גיך... אָט זעט, וואָס מען שרייבט וועגן דעם פוילישן דיאַלעקט, מענשן וואָס האָבן א סך ידיעות וועגן שפּראַכן:

"די אידן אין פוילן ריידן אויף א באַזונדערן אופן זייער שיין קלינגענדיקן און זינגעוודיקן דיאַלעקט. דער דאָזיקער זאַפּטיקער צוויג פון אידישן לשון, אין וועלכן עס שפּיגלען זיך אָפּ די ליידן און פרייִדן פון דעם גרויסן מיליאָניקן אידישן קיבוץ, האָט זיך אויסגעקריסטאַליזירט, אין א געוויסער מאָס, אונטער דער ווירקונג פון דער פוילישער שפּראַך און דער שיינע נאַטור פון לאַנד".

פון ווי די פוילישע שפּראַך האָט געהאַט א השפעה אויף דער אידישער, האָבן אידישע ניגונים געהאַט למשל א גרויסע ווירקונג אויף דער פאָלקס נגינה פונ'ם אוקראַינישן פאָלק.

פעלקער וואָס לעבן יאָרן צוזאַמען איז ווי מענשן. זיי ווירקן איינער אויפ'ן 2טן.

ניגונים

מיט א וואָך צוריק, זיצנדיק אין דער סביבה פון קינדער האָט דער שרייבער פון די שורות אויסגעדריקט זיין באַגייסטערונג פון די ניגונים: "דענסינג וויט טירס אין מיי איים" (טאַנצנדיק מיט טרערן אין די אייגן) און "קרייאינג פאַר דע קעראַליין". דעם עולם האָט שטאַרק געוואונדערט, ווי קאָנען אזוינע ניגונים רירן א מענשן, וואָס קומט פון יענער זייט ים, א מענשן אַן ערנסטן, וואָס האָט "פאַרשפּעטיקט" זיך צו לערנען טאַנצן, ס'איז דאָך "דזשעז"! קינדער! ווער פון אייך קאָן דערקלערן דעם ענין? שרייבט דורכ'ן קינדער ווינקל.

—(::)—

קינדער!!!

קינדער שפּאַנונגען

מיין ערשטער טאָג אין סקול

געקומען אהער בין איך צוזאַמען מיט מיינע עלטערן און א ברודער פון ווילנע, א שטאָט אין פוילן. אָנגעקומען זיינען מיר צו מיינעם אַן אָנקל, וועלכער האָט זיך געפונען אין רידזשדייל סאַסק. קיין קינדער א חוץ מיינע קוזינען און קוזינעס האָב איך ניט געקאַנט. דאָרטן אין רידזשדייל האָב איך זיך באַקאַנט מיט א אידיש מיידל מיטן נאָמען דבורה'ל אבראַמסקע, וועלכע וואוינט אין דעם זעלבן דאָרף וואו מיר געפינען זיך איצט. עס האָט ניט גענומען לאַנג ביז מיר זיינען געוואָרן גוטע פריינט. פון רידזשדייל זיינען מיר אריבערגעקומען קיין אידנברידזש, וואו מיין פאָטער האָט געקראָגן א שטעלע און מיר זיינען דאָ פאַרבליבן ביז היינטיקן טאָג. איך האָב אָנגעהויבן גיין אין סקול. זייער לייכט איז מיר דאָס לערנען ניט אָנגעקומען, ווייל קיין וואָרט ענגליש האָב איך ניט געקאַנט. אין ווילנע בין איך נאָך אין סקול ניט געגאַנגען, ווייל איך בין נאָך קיין זעקס יאָר ניט אַלט געווען. האָב איך איצט ווייניק פאַרשטאַנען וואָס סקול הייסט. דער לערער האָט געזעען אז איך קען בלויז דבורה'לען האָט ער אונז ביידן געזעצט צוזאַמען. די ערשטע זאַך וואָס מען האָט ביי אונז אין סקול געטאָן, איז זינגען. איך האָב ניט געוואוסט, אז זיי וועלן זינגען בין איך געזעסן שטיל, אָבער אז זיי האָבן געענדיקט האָב איך פאַרשטאַנען, אז מען דאַרף זינגען, האָב איך זיך ערשט פאַנאַנדערגעזונגען. איר קענט פאַרשטיין, קינדער, אז איך האָב גערעדט ווען מען האָט ניט געדאַרפט רעדן און געזונגען, אז מען האָט ניט געדאַרפט זינגען. אָבער ווען מען האָט יאָ געדאַרפט זינגען אָדער רעדן, בין איך געזעסן זייער שטיל.

אזוי ווי איך זינג גייט צו דער לערער און זאָגט מיר עפּעס אויף ענגליש. מיינט איר אפשר, אז איך האָב אים ניט געענטפערט! "כ'זאָל אזוי וויסן פון שלעכטס, איך ווייס וואָס דו רעדסט צו מיר!" — דבורה'ל האָט געלאַכט און די קינדער וואָס זיינען געזעסן הינטער מיר האָבן אויך געלאַכט. נאָכדעם האָב איך דבורה'לען עפּעס געזאָגט — ס'איז שוין געווען איינמאָל געזאָגט, ווייל איך האָב זיך צעשריען אויפ'ן קול. זי האָט מיר געהייסן שווייגן. איינמאָל, צווייטמאָל, מער האָב איך ניט געקענט. וואָס הייסט זי הייסט מיר שווייגן. "קיינער שלאָפט דאָך דאָ ניט!" — האָב איך זיך צעשריען. די אידישע קינדער, וואָס האָבן מיך פאַרשטאַנען האָבן געלאַכט, און די קריסטלאַכע קינדער וואָס האָבן ניט פאַרשטאַנען האָבן אויך געלאַכט. דבורה'ל האָט געהאַט נענונג, נענונג פון מיר און איך אליין ווייס ניט ווי זי האָט געקאָנט איינזיצן מיט מיר. אין א פּאָר טעג ארום, אז איך בין געקומען אין סקול איז שוין דבורה'ל געזעסן מיט אַן אַנדער מיידל און איך האָב באַדאַרפט זיצן מיט א קריסטלאַך מיידל. זי האָט צו מיר גערעדט ענגליש און עס האָט ניט גענומען לאַנג ביז איך האָב אָנגעהייבן ריידן די שפּראַך. איצט רעד איך גוט ענגליש.

איך בין שוין אין גרייד זיבן אָבער איך וועל קיינמאָל ניט פאַרגעסן, מיין ערשטן טאָג אין סקול.

כאַסיע לעווינסאָן, 11 יאָר,
אידנב. קלוב: "יונגע ביימעלאַך"

—(::)—

פרילינג

ווען דער שניי צעגייט און די ערד באַפרייט זיך פון פראָסט, שניי און קעלט, איז פונקט ווי תחית המתים: דער טייך באַפרייט זיך פון דעם אייז און הייבט אָן צו פליסן. די ביימלאַך טוען זיך אָן מיט גרינע בלעטלאַך. די פייגעלאַך קומען צורפליען און הייבן אָן צו בויען נעסטן און צו זינגען שיינע לידעלאַך, און אפילו די פליגעלאַך זשוקעלאַך און אלערליי באַשעפעניש פליען, שפּרינגען און טאַנצן אנטקעגן דער זון.

די קינדער גייען ווידער באָרוועס, און דאַרפן זיך ניט אָנפּעלצן אזוי שווער. און אפילו אונזער בעסטער יום־טוב פּסח, דער יום־טוב פון באַפרייאונג קומט אויך מיטן פרילינג... איך האָב ליב אַלע צייטן פון יאָר, נאָר פרילינג האָב איך ליב בעסער פון אַלע.

חיים ראַבקין.

קינדער! פאַרגעסט ניט די אַנקעטע דעם ערשטן פרייטאָג אין גרייט זיך צו ענטפערן אויף פראַגן

לידער

ס'איז טונקל

פון ליאָווע ניצבערג

ס'איז טונקל —
דו גייסט אויף דער גאַס,
עס גלאַנצט נאָך א שטערן אין הימל...
ס'איז טונקל —
דו גייסט זיך אזוי,
ס'ליגט נאָך דאָס שטעטל אין דרימל.
ס'איז טונקל —
ס'נעמט דיר א בענקשאַפט,
ס'ברעכן די ביינער,
א טוי באַדעקט שטיל די דעכער,
ס'איז טונקל —
אנטקעגן קומט ניט קיינער
פאַרזונקען ס'איז אַלץ אינם שלאָף,
ס'איז טונקל —
הערסט ניט קיין קלאַנג,
חוץ נאָר דאָס מעקען פון שאָף
ס'איז איצט אַלץ נאָך שלאָף.

קינדער! באַמערקט דעם פראַגע בויגן אין היינטיקן נומער "קינדער ווינקל". שניידט אים אויס און שיקט אים אונז אָן אויסגעפילטן.

ענטפערס צו קינדער

גערטי אַלין, וויניפעג. דיין לידעלע וועלן מיר נישט דרוקן. שרייב אַן עפּעס אַנדערש.

אהרן מאַרגאָליס, וויניפעג. דיין ליד פּאַסט ניט פאַר'ן "קינדער ווינקל". דו שרייב בעסער וועגן דיין אייגן...

איטע ראָדינאָווסקי, וויניפעג. דיין מעשה'לע וועלן מיר דרוקן.

לייבל זלאָטניק, וויניפעג. ס'וועט געדרוקט ווערן.

דושני קאַראַסיק, וויניפעג. ס'וועט געדרוקט ווערן.

שמשון מייעראָוויטש, וויניפעג. אַן אָנהייב, שרייבסטו ניט שלעכט. שרייב אַן עפּעס אַנדערש און שיק צו.

ש. ראַבקין, פּאָרטעדזש לאַ פּריירי. דיין מעשה'לע וועלן מיר דרוקן.

בייליקע לאַניעז, באַקענען סאַסק. דיין מעשה'לע "איאַמאַ" קאָנען מיר ניט דרוקן, ווייל אַלע קינדער, וואָס לערנען אין אידישע שולן, האָבן עס געלייענט אין זייערע לערן ביכער. מיר דרוקן נאָר מעשה'לאַך, וואָס די קינדער שרייבן אליין אָן. אויב דו קאָנסט עפּעס אליין אָנשרייבן שיק צו.

לעאָן בערקאָוויטש דיין ליד פרילינג איז נישט גוט פאַר אונז.

חיים גאָרדאָן, אידנברידזש ס'וועט געדרוקט ווערן.

לייבל ספּרינגמאַן, אידנב. מיר האָבן שוין געדרוקט וועגן דעם באַזוך פון ל. מלאָד. דאָס ליד איז נאָך ניט גוט צום דרוקן.

חנה־טשעלע גיטערמאַן, ליפּטאָן שרייב אַן עפּעס אינטערעסאַנטס פון פון דיין לערנען זיך, פון דיין דאָרף און דיינע חבר'טעס, וועט עס זיין אַן אינטערעסאַנט בריוול. דיין איצטיק בריוול איז ניט אזוי אינטערעסאַנט.

—(.:.)—

שפּריכווערטער:

21. דער בעסטער ליגן, איז דער אמת.
22. א האַלבער אמת, איז א גאַנצער ליגן.
23. אז א ליגנער זאָגט, אַן אמת, גלויבט מען אים אויך ניט.
24. א ליגנער מוז האָבן א גוטן זכרון.

פראַגע בויגן

נאָמען ____
ווי אַלט? ____
וואו געבוירן? ____
איצטיקער אדרעס ____
געלערנט אידיש? ____
ווי לאַנג? ____
וואו? ____
ווי לאַנג לייענט איר שוין דעם "קינדער ווינקל"? ____
פאַרשטייט איר אַלץ וואָס איר לייענט? ____
וועלכע אָפּטיילונגען לייענט איר מיט מער אינטערעס:
א) מעשה'לאַך ____
ב) טרוימער און קעמפער ____
ג) ביאָגראַפיעס פון פאַרשיידענע שרייבער ____
ד) פון וואָך צו וואָך (נייעס) ____
ה) שאַראַדעס, וויצן און רעטענישן ____
ו) בריוו פון קינדער ____
ז) ענטפערס צו קינדער ____
(מאַכט א צייכן לעבן דער אָפּטיילונג וועלכע געפעלט אייך אַמבעסטן)
וואָס נאָך וואָלט איר וועלן מיר זאָלן שרייבן אין "קינדער ווינקל"? ____
____
____
וואָס, נאָך אייער מיינונג, דאַרף מען אויסבעסערן? ____

קינדער! נעמט־דורך. אז איר וועלט זיך שטאַרק רעכענען מיט אייערע מיינונגען, זאָל קיינער ניט פאַרפעלן אויסצופילן דעם פראַגע בויגן.

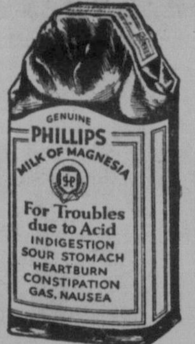

זויערקייט

נאָך מאָלצייטן

זויערט פּטור פון אייער שרעק פאַר ווייטיק נאָכן עסן, עסט אָן מורא פאַר "אומפאַרדייאונג", זויערן מאָגן, אומאָנגענעמקייט פון געז און קאָפּווייטיקן.

ווען אייער שפּייז זויערט, ווערט "ניט־אָנגענעם", ליגט ווי א שטיק אין אייער מאָגן, איז עס א צייכן פון צו־פיל זויערקייט. איר דאַרפט ניט אָננעמען קיין גראָבע מעטאָדן — נעמט אָנשטאָט דעם אַן אַנטי־עסיד וואָס וועט קאָרעגירן דעם צושטאַנד. פיליפּס' מילק אָף מאַגנעזיא.

א פולע לעפל פון דער אָנגענעם־באַ'טעמ'טער, לאַסטשענדיקער פליסיקייט נעטראַליזירט א סך מאָל איר פאַרנעם פון עסיד. עס בוויט אויף דעם פינקטלאַכן אַלקאַלאַי באַלאַנס צו זויערן־איינגעוווייקטן מאָגן און געדערים — העלפט די דאַזיקע אָרגאַנען צו פונקציאָנירן ווי זיי דאַרפן.

פיליפּס' מילק אָף מאַגנעזיא איז וואָס איר דאַרפט ווען א שלעכטער אָטעם, צוגעדעקטער צונג, קאָפּווייטיק, ניט־גוטקייט אָדער איבלקייט באַצייכענען אַן איבערגעזויערטן צושטאַנד. נעמט א פולע לעפל היינט און פאַר עטלאַכע טעג צייט און זעט ווי אזוי עס באַזייט די סיסטעם. איר וועט ניט זיין אזוי נאָענט אונטערוואָרפן צו פאַרקילונגען אָדער קראַנקהייטן. אין אַלע דראָג סטאָרס — אין 50 סענטיקע פלעשלאַך.

עכטע מילק אָף מאַגנעזיא איז שטענדיק א פליסיקייט — קיינמאָל ניט א טאַבלעט. גיט אַכטונג אויף דעם נאָמען פיליפּס' אויף דעם "רעפּער" און פלעשל.

געמאַכט אין קאַנאַדע.

שאַראַדע נו. 20

מיין ערשט איז אין קאָפּ און אין טאָפּ,
מיין צווייט איז אין מומע, ניט אין מאַמע,
מיין דריט איז אין ראָק און ניט קאָפּ,
מיין פערט איז אין מיט און אין היט,
מיין פינפט איז אין מוט און ניט אין ראָק.
צוגעשיקט: מילקע שיינים.

שאַראַדע נו. 21

מיין ערשט איז אין מאַך און ניט אין לאַך,
מיין צווייט איז אין ליאַרם ניט אין וואַרעם
מיין דריט איז אין זאַך און אויך איזלאַך,
מיין פערט איז אין סך און אויך אין מאַך.
צוגעשיקט: עליק ספּרינגמאַן, 9 יאָר.

דער ענטפער אויף דער שאַראַדע נו. 18 (פרייטאָג, דעם 20טן פעברואַר) איז: מאַני לייב.

געטראָפן האָט ברייניטשע מענאַכאָווסקי.

ריכטיקע ענטפערס אויף דער שאַראַדע נו. 16 האָבן צוגעשיקט מיכלע פּרייזים און א קינד פון פּאָרטעדזש לאַ פּריירי, וועלכע סהאָט צוגעשיקט דעם ענטפער אָבער ניט דעם נאָמען.

רעטענישן

86. וואָס איז די שנעלסטע זאַך אויף דער וועלט?
87. אַן וואָס קען זיך קיין זאַך ניט באַגיין?
88. וואָס איז געווען מאָרגן, וואָס וועט זיין נעכטן?
89. וואָס איז ביי א רב העכער פאַרן שכל?
90. וואָס וואַקסט אַן רעגן?

די ענטפערס אויף די רעטענישן פון פרייטיק, דעם 20טן פעברואַר, זיינען: 76. א שפּיי; 77. א לאָך, א גרוב; 78. זאַלץ; 79. קוילן; 80. האַלדז אין אויוון; די איש גייט ארויס דורך דער טיר, דער רויך דורכ'ן קוימען.

געטראָפן האָט יוסף וועזנטאַל (3 רעטענישן). אַבּרהם שעכטער, דו האָסט פאַרשפּעטיקט מיט דיינע ענטפערס. שיק זיי צו אין צייט.

—(::)—

וויצן

דאָס איז מיין געשעפט

א בעטלער איז אַמאָל אריין אין א קראָם שפּעט ביינאַכט.
— פאַרוואָס גייט איר ארום אזוי שפּעט אין דער נאַכט בעטלען? — האָט דער באַלעבאָס געפרעגט.
— פאַרוואָס האַלט איר אָפן אייער קראָם אזוי שפּעט? — האָט דער בעטלער צוריק געפרעגט.
— דאָס איז דאָך מיין געשעפט — האָט אים דער קרעמער געענטפערט.
— און בעטלען — האָט דער אָרימאַן געענטפערט — איז מיין געשעפט.

עס לוינט ניט

בעטלער: — שענקט מיר א נדבה.
הער: — אזא געזונטער, ווי איר זייט, גיב איך ניט קיין נדבה נישט.
בעטלער: — וואָס זשע וואָלט איר געוואָלט, אז צוליב אייער סענט זאָל איך ווערן א קאַליקע?

פון וויניפּעג קיין עדמאָנטאָן

— פון וויניפּעג קיין עדמאָנטאָן בין איך אינגאַנצן געגאַנגען 10 מינוט.
— ווי איז דאָס מעגלאַך?
— דעם רעשט וועג בין איך געפאָרן . . .

זעט אונזערע נייע ספּרינג סחורות
א גרויסער אויסוואַל פון וואָס אויסצוקלייבן
Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873

פיינט אייער הויז איצט
שיין, גוט און ביליק
ראַיעלע ארבעט און צופרידנהייט
MAX GORDON
484 FLORA AVE.

עסט און טאַנצט אין דעם
מאַרלבאָראָ האָטעל
וויניפּעגער סאַמע פּאָפּולערער דאַון טאַון האָטעל
פאַר באַנקעטן, טענץ און אַלע געזעלשאַפטלאַכע אונטערנעמונגען
SMITH STREET PHONE 86 371

אַנאָנסמענט
דר. דזשאָרדזש ה. שאַפּירא
ווינשט צו אַנאָנסירן אז ער ספּעציאַליזירט זיך אין קינדער קראַנקהייטן און אז ער האָט עטאַבלירט זיין אָפיס אין
604 באָיד בילדינג אָפיס טעלעפאָן 22 446
רעז. 51 801

Meyer London's Matzos
494-96-98 Grand St. N. Y. C.
מייער לאָנדאָנס מצות
כשר לפסח
סטריקטלי יוניאָן שאָפּ
די בעסטע פיר איבער
50 יאָהר
גראָסערי לייט און דילערס, שיקט אריין אייערע אָרדערס פיר פסח
איינציקע דיסטריביוטאָרן
Adelman Importing Co.
197 Princess St., Winnipeg
Phones: 52 462; 23 264
52 683 טעלעפאָן
כּנת סטאָר, 878 מיין סטריט

נאַטירלאַכע הילף פאַר פאַרשטאָפּונג

מיליאָנען מענשען עסען קעללאָגג'ס אָלל־בּרען טעגליך

פאַרשטאָפּונג ווערט מיט רעכט געשילדערט אַלס די קללה פון מאָדערנעם לעבען. איהרע גיפטען זיינען די אורזאַכע פון אָהן א צאָהל קראַנקהייטען—קאָפּשמערצען, לעבענסלאָזיגקייט, אונפאַרדייאונג —זעהר אָפט ערענסטע קראַנקהייטען.

דאָך קען מען עס באַזייטיגען און פאַרמידען אויף א לייכטען, אָנגענעהמען, נאַטירליכען אופן. קעללאָגג'ס אָלל-בּרען, ווען מען עסט עס טעגליך, איז גאַראַנטירט צו באַזייטיגען סיי צייטווייליגע און סיי צוריקקעהרענדע פאַרשטאָפּונג. עס גיט צו צו אייער דייעט די נויטיגע קרעפטיגקייט וואָס רייניגט אויס דעם סיסטעם פון אַלע אומנויטיגע שטאָפען און פאַרזיכערט אייך רעגעלמעסיגע עלימינאַציע.

אויב איהר ווילט זיך אויף אימער געזעגענען מיט פאַרשטאָפּונג און איהרע אַנדערע פיזישע אונאַנגענעהמליכקייטען, זאָלט איהר אָנפאַנגען גלייך עסען קעללאָגג'ס אָלל-בּרען. סערווירט איבעראַל — אין רעסטאָראַנטס און האָטעלס. מיט קריעם אָדער מילך איז א פּאָפּולערער אופן עס צו עסען. מען קען עס אַריינטאָן אין אַנדערע סיריעלס אָדער אין זופּען. אין אַלע גראָסערים אין דעם רויטען און גרינעם פּעקעדזש. געמאַכט פון קעללאָגג אין לאָנדאָן, אָנטאַריאָ.

Kellogg's ALL-BRAN